

Były noblista...
... przyszłym noblistom

12**6 FOKUS****ECHA POLSKIE**

12 Myslałem jak elektryk. Lech Wałęsa dla „Nowej Gazety”

WYDARZENIA

16 Cyberarmia Estonii.
Z kim będzie walczyć?

O TYM MÓWI ŚWIAT

18 Kryzys w Watykanie.
Quo vadis, Franciszku?

20 „Specjalność” Kościoła?
Niemiecki raport o molestowaniu

Znowu kręci
Nawet gdy pisze

36

22 Oskarżony: celibat.
Mniej zahamowań to mniej wynaturzeń

PROFILE

24 O nich się mówi:
Yusaku Maezawa, księżę Karol, Diane Rwigara

LUDZIE

26 Howard Schultz.
Nienasycony pan Starbucks

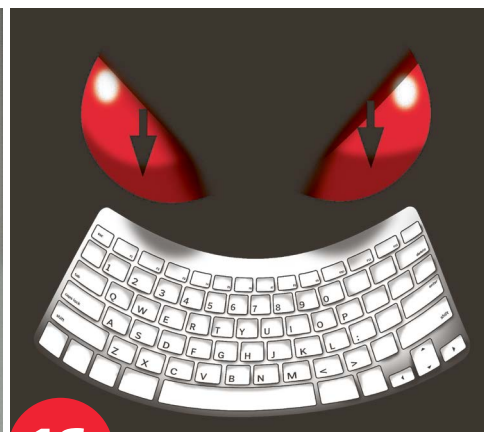
30 Baba Ramdev.
Naczelný jogin Indii

34 Siergiej Sobianin.
Rządzi w Moskwie (z wyjątkiem Kremla)

36 David Lynch.
Autobiografia jak z własnego filmu

REPORTAŻ

40 Samarytanie są na świecie!
Ni to Izraelczycy, ni to Palestyńczycy

16

Wirtualna wojna
Realny scenariusz

30

Guru górą
Tym gorzej dla państwa

40

Na dwóch Torach
Zapomniany biblijny naród

Nocne łowy
Torbacze
na torebki?

48

► **Antypody**
równości
Która płęć
jest brzydka

58

- 44 **Oblicza Bajkału.** Góry, morze i stepy w jednym
- 48 **Symbol Australii.** Kangury niemile widziane
- 52 **Z dżungli do kuchni.** Rozbrojone tamilskie Tygrysy

FOTOSTORY

- 56 **Nieboska Florence.** Przerwa na huragan

OBYCZAJE

- 58 **Papuasi i Papuaski.** Nie wiedzą, co to gender
- 62 **Żona dla chama.** Skandal w rosyjskim reality show
- 64 **Bawarska kasta.** Niewinne ofiary sądownictwa

ROZMOWA

- 68 **Ronan Farrow.** Zniszczył Weinsteina, zabiera się za Allena

KOMPAS

- 72 **W holdzie secesji.** Fin de siècle – wycieczka w czasie

HISTORIA

- 76 **Rytuály Azteków.** Urodzeni sadyści?

80 MIKROFORUM

52

► **Pruły z broni**
Będą szyc

68

► **Dziecko gwiazd**
Mama Mia,
a tata?

72

► **Mistrzowie**
sprzed wieku
Wystawa w Wiedniu

O tych krajach piszemy:

AUSTRALIA (s. 48) **AUSTRIA** (s. 72) **AUTONOMIA PALESTYŃSKA** (s. 40) **ESTONIA** (s. 16) **INDIE** (s. 30) **IZRAEL** (s. 40) **MEKSYK** (s. 76) **NIEMCY** (s. 20, 22, 64) **PAPUA – NOWA GWINEA** (s. 58) **POLSKA** (s. 12) **ROSJA** (s. 16, 34, 44, 62) **SRI LANKA** (s. 52) **USA** (s. 26, 36, 68) **WATYKAN** (s. 18, 20, 22)

Twoje MIASTO twój WYBÓR

SPECJALNA PUBLIKACJA **POLITYKI** NA WYBORY SAMORZĄDOWE

twoje MIASTO twój WYBÓR

Specjalna publikacja **POLITYKI** na wybory samorządowe 2018
CENA 16,99 ZŁ (W TYM 8% VAT)
INDEKS 381-065 ISSN 1730-0525

RANKING jakości życia w polskich miastach

- oraz rankingi
- aktywności społecznej
 - ofert kulturalnych
 - architektury

Wskazanie NA POPRAWIAN

Co zrobić, żeby mieszkańcy miast byli bardziej zadowoleni?

PROBLEMY W MIEŚCACH SĄ WIELKIE. WSKAZANIE NA POPRAWIAN...
OPÓRZĄC...
16

18 Jak zbierać wiatr...
95

10 Jak działa...
42

35

100 stron

W WYDANIU M.IN.: Jak się mieszka w polskich miastach • Jak podobać się mieszkańcom • Jak miasta radzą sobie z depopulacją • Jak oddać decyzje obywatelom • Co zrobić, żeby w mieście zdrowo oddychać • Dla kogo życie na przedmieściach • Kiedy rewitalizacja jest sukcesem, a kiedy porażką

Do kupienia w dobrych punktach sprzedaży prasy i na stronie sklep.polityka.pl oraz w wersji cyfrowej na polityka.pl/cyfrowa.

LABOUR PARTY CONFERENCE

WIELKA BRYTANIA

Co tu się dzieje?

Unia Europejska odrzuciła plan brexitu przedstawiony przez Theresę May – i na Wyspach zapanował chaos. Chequers Plan powstał jako kompromis między różnymi stronnictwami w brytyjskim rządzie i zakładał, że Zjednoczone Królestwo będzie swobodnie uczestniczyć w europejskim handlu, tak jak przed brexitem, ale na własnych zasadach i za darmo (bez wpłacania 13 mld funtów rocznie do unijnej kasy).

Bruksela dała Londynowi miesiąc na przedstawienie nowej propozycji, co zdaje się nierealne. Rozlegają się coraz liczniejsze głosy wzywające do ponownego referendum, ale May nie chce o tym słyszeć. Językiem u wagi staje się Partia Pracy, której przywódca Jeremy Corbyn też odrzuca powtórkę z plebiscytu. Woli nowe wybory parlamentarne. Ale w jego ugrupowanie też rośnie frakcja zwolenników referendum numer dwa...

PARTY CE 2018

#LAB18

REBUILDING BRITAIN
— FOR THE MANY NOT THE FEW

CHINY

Czerwono przed oczami

Pokarmem prawdziwego rewolucjonisty są czerwone papryczki. A kto nie umie ich jeść, ten nie umie walczyć! – oświadczył kiedyś Mao Zedong. Ciężko wyobrazić sobie kuchnię sycuańską bez chili, chociaż pojawiło się ono w Chinach dopiero w XV wieku za sprawą europejskich kupców, którzy rozprzestrzeniali południowoamerykańskie przysmaki na całym świecie. Papryczki rosną w różnych strefach klimatycznych, można je suszyć i przewozić. Dziś Chiny są największym producentem chili, a cały rynek szacuje się na 30 mld dolarów. Na zdjęciu: chińska flaga ułożona z papryczek.

CHILE

Pieski skradły show

Te szczeniaczki już służą w szeregach chilijskich stróżów prawa. Rekruci mają zasilić szeregi jednostki psów policyjnych. Na razie gonią własny ogon, ale wkrótce będą maszerować w corocznej paradzie.

LICZY SIĘ TYLKO JUTRO

Lech Wałęsa zgłosił kandydaturę Ołeha Sencowa do Pokojowej Nagrody Nobla.

29 września legendarny przywódca Solidarności kończy 75 lat.

Proszę przyjąć wyrazy uznania i podziękowania za zgłoszenie Ołeha Sencowa do Pokojowej Nagrody Nobla (Ołeh Sencow, ukraiński aktywista z Krymu, reżyser, dokumentalista, skazany w Rosji w sfingowanym procesie na 20 lat pozbawienia wolności, osadzony w kolonii karnej w Ła-bytnangach, od maja br. prowadzi głodówkę protestacyjną, domagając się uwolnienia z rosyjskich więzień ukraińskich więźniów sumienia – przyp. FORUM). Dlaczego wystąpił pan z taką inicjatywą?

Lech Wałęsa: To wyraz poparcia dla wolnościowych dążeń braci Ukraińców i walka przeciw metodom, jakie Rosja stosuje na Ukrainie. Sencow zasługuje na wsparcie. Chciałbym mu pomóc, by wyszedł na wolność. Doskonale wiem, co to znaczy prowadzić głodówkę. To męka. Sam kilkakrotnie ogłaszałem głodówki. Najgorzej jest na początku. Potem człowiek jest coraz słabszy, przychodzą bóle głowy, ale sam głód już tak nie męczy.

W 2007 roku zgłosił pan do Pokojowej Nagrody Nobla pierwszego przywódcę niepodległej Białorusi Stanisława Szuszkiewicza.

Nadal będę robić wszystko, żeby to doszło do skutku. Niestety, nie zawsze nagrodę dostaje ten, kto

na nią zasługuje. Pokojowa Nagroda Nobla to coś w rodzaju podziękowania za walkę, za jej metody, za zasady. Zobowiązuje laureata do tego, by kontynuował walkę, by dalej szedł tą drogą.

Kilka lat temu spotkaliśmy się w Warszawie na uroczystości wręczenia nagrody, którą sam pan ustanowił – Nagrody Solidarności, którą niektórzy nazywają Nagrodą Wałęsy. Wówczas laureatką została Żanna Niemcowa, córka Borysa Niemcowa (rosyjski opozycjonista, krytyk Władimira Putina, zabity w Moskwie w lutym 2015 roku – przyp. FORUM). Wręczał pan nagrodę wraz z prezydentem Bronisławem Komorowskim. Co teraz będzie z Nagrodą Solidarności?

Mam nadzieję, że nagroda pozostanie, że znajdziemy dobre rozwiązanie.

Nie wydaje się możliwa pana współpraca z obecną władzą. Słyszałam, że działania władz przypominają polowanie na czarownice, również w stosunku do pana.

Takie czasy. Trzeba rozumieć epokę, w której żyjemy. Umarła epoka podziału świata na bloki i systemy, wyznaczania granic. Europa znosi granice, łączy, zbliża, ujednolica walutę. Ale kiedy umiera jedna epoka, zaczyna się kolejna. To epoka intelektu, informacji i globalizacji. Następuje wyrównanie różnic, otwieranie granic. Ale tamta poprzednia była bardziej uporządkowana – istniały struktury, instytucje, programy. Ta nowa ciągle jeszcze nie jest tak uporządkowana. Teraz znajdujemy się w okresie przejściowym. Jedna epoka odeszła, druga dopiero nadchodzi. Ten krótki okres między wielkimi epokami nazywam czasem słowa. Najpierw trzeba znaleźć odpowiednie słowo, omówić, przedyskutować,

Lech Wałęsa

(ur. w 1943 r.), polski polityk, związkowiec, z zawodu elektryk. Stał na czele strajków w Stoczni Gdańskiej im. Lenina w 1980 i 1988 roku. Pierwszy przewodniczący NSZZ Solidarność. W stanie wojennym internowany, w 1983 roku otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla. W 1990 roku wybrany w powszechnym głosowaniu na prezydenta RP. Pełnił ten urząd do roku 1995. W 2006 roku – za pierwszych rządów Prawa i Sprawiedliwości – wystąpił z Solidarności.

trafić w jego sens. To świetnie, że istnieją Trumpey i Kaczyńscy. Zmuszają nas do dyskusji nad tym, jak świat powinien wyglądać.

Tamta epoka była zarządzana wedle innych reguł. Istniały poszczególne państwa z wyznaczonymi granicami. A teraz budujemy zjednoczoną Europę. Do tego

To świetnie, że istnieją Trumpey i Kaczyńscy. Zmuszają nas do dyskusji nad światem

potrzebny jest mocny fundament – coś, co by mogło nas wszystkich łączyć. Kiedy już uzgodnimy, jak ma wyglądać ten fundament, przyjdzie czas na określenie, jaki powinien być system gospodarczy. To bardzo ważne sprawy, nieznośne populizmu i demagogii, ale wymagające też poważnej dyskusji, bo państwo Europa to obszerna rzecz, duże gabaryty. Wychodziliśmy z epoki wojen i nikomu nie